

6422
órában dolgozik
egy 25
évben
önkéntes

1000+
ügyel
foglalkozunk
évente

INGYENES
jogsegélyt nyújtunk
12 ÉVE
minden
PÉNTEKEN

UTCAJOGÁSZ

— KIK VAGYUNK?

Az Utcajogász Egyesület sok különböző területen tevékenykedő jogászból áll: vannak közöttünk ügyvédek, jogtanácsosok, ügyvédjelöltek, doktoranduszok és joghallgatók is.

Közös bennünk, hogy mindannyian úgy gondoljuk: a jogérvényesítés lehetősége annak is jár, akinek nincs pénze ügyvédet fogadni. Fő tevékenységünk a jogi segítségnyújtás a szegénységben, főleg hajléktalanságban vagy rossz lakhatási körülmények között élő embereknek.

Jogsegélyszolgálatunk ingyenesen vehető igénybe. Bárki írhat nekünk vagy felkeresheti Blaha Lujza téri (a felújítás alatt Rákóczi téri) ügyfélfogadásunkat. A hozzánk fordulókat nem irodában, hanem az utcán kihelyezett asztal mellett

fogadjuk. Személyes, telefonos és email-es tanácsadásunkat 2010 óta működtetjük és önkéntes munkával tartjuk fenn.

Munkánk során gyakran találkozunk a jogrendszer hiányosságaival, igazságtalanságaival. Egy olyan társadalomért küzdünk jogi eszközökkel, amelyben érvényesül a szociális biztonsághoz való jog, mindenkinek esélye van a méltó lakhatásra és senkit nem lehet azért hátrányosan megkülönböztetni vagy büntetni, mert hajléktalanságban vagy szegénységben él.

MILYEN ESZKÖZÖKKEL DOLGOZUNK?

§ Ingyenes köztéri / távolsági jogsegély

12 éve minden pénteken ingyenes jogsegélyt biztosítunk önkéntes jogászokkal a budapesti Blaha Lujza téren. A jogi tanácsadáson túl beadványokat, kérelmeket írunk, és ha szükséges, bíróságon képviseljük a hozzánk forduló ügyét. Nem ügyfeleink helyett, hanem velük együttműködve, jogi tájékozottságukat és érdekérvényesítő képességüket fejlesztve lépünk fel. Az Utcajogász számára minden ügy egyformán számít, de egyes stratégiai ügyeket is viszünk, hogy rendszerszintű változást érjünk el a szabályozásban vagy a jogalkalmazásban. A személyes ügyfélfogadáson felül e-mail és telefonos ügyeletben foglalkozunk a megkeresésekkel.

§ Projektek a rendszerszintű változásért

Az Utcajogászt legtöbben köztéri jogsegélyszolgálatáról ismerik. A szervezet másik fontos pillérét a szakmai projektek jelentik, amelyeken keresztül rendszerszintű változásokért küzdünk. Jelenleg folyamatban lévő projektjeink közé tartozik a Végrehajtási Jogi Projekt, az Utcajogász Tanoda, illetve az Állami Vállalati Lakások Bérleti projekt. Az év elején zárult TranspaRent elnevezésű projektünk, amelynek eredményeként néhány fővárosi önkormányzat - javaslatainkat figyelembe véve - változtatott hatályos lakásrendeletén.

§ Stratégiai perek

A több esetre vagy jogszabályra, közpolitikára, intézményi gyakorlatra hatással lévő ügyekben szakmai csapatmunkán alapuló jogi képviseletet lá-

tunk el hazai és nemzetközi bíróságokon.

§ Adatkérés és -elemzés

Közérdekű adatkéréseket adunk be lakhatási és szociális jogok témájában az átláthatóság és felelős állami működés kikényszerítése, valamint érdekérvényesítő munkánk és az ügyeink segítése érdekében.

§ Jogszabályok és gyakorlati alkalmazásuk véleményezése

Készülő vagy új törvényeket, rendeleteket, illetve módosításokat véleményezünk és rendszerszintű megoldási javaslatokat fogalmazunk meg az igazságosabb, egyenlőbb és az emberi méltóságot garantáló lakhatási és szociális szabályozás és jogalkalmazás érdekében.

§ Jogtudatosság növelése

A jogszabályokat és helyes alkalmazásukat könnyen érthetően bemutató „jogi kisokosokat”, videókat készítünk és terjesztünk, valamint ezekkel kapcsolatos képzéseket, workshopokat, és foglalkozásokat tartunk sokféle célcsoportnak, gyermekotthonok lakóitól kezdve ügyvédi irodákig.

MIVEL FOGLALKOZIK AZ UTCAJOGÁSZ?

LAKHATÁS ÉS SZOCIÁLIS JOGOK

Célunk a lakhatás és a szociális jogok igazságos szabályozásának és alkalmazásának elérése. Ezen belül különösen az önkormányzati- és magán lakásbérlethez, a szociális ellátásokhoz és a lakcímbejelentéshez kapcsolódó szabályozással és gyakorlattal foglalkozunk.

- § „Büntető önkormányzatok” című projektünkben a fővárosi kerületek lakásbérbeadást, szociális ellátásokat és közösségi együttélést szabályozó rendeleteinek átvilágítása után kiadványunkban felfedtük, hogy az önkormányzatok szisztematikusan kriminalizálnak bizonyos magatartásokat, alaptalanul vagy diszkriminatív módon nehezítik az ellátásokhoz való hozzáférést, amely további negatív hatással lehet a meglévő lakhatási és szociális problémákra. A kritikán túl készítettünk egy modell alternatív rendeletet, amelyben “Szabadváros” közösségi együttélés szabályait úgy határoztuk meg, hogy az a helyi közösség egyenlőségen, igazságosságon, részvételiségen és átláthatóságon való együttműködését segítse elő. Az elemző kiadványt és a modell rendeletet több helyi önkormányzathoz is eljuttattuk.
- § Transparent nevű projektünk célja az önkormányzati lakások bérbeadási rendszereinek átláthatóvá és igazságossabbá tétele volt. Budapesten 23 kerület és a Fővárosi Önkormányzat egymástól függetlenül alakította ki

lakáspolitikáját és lakásrendeleteit, így gyakorlatilag 24 különböző szabályozási rendszer van érvényben. Valamennyi önkormányzat rendeletét és lakáspályázati rendszerét megvizsgáltuk és összeállítottunk egy Problématérképet, ezután pedig Útmutatót készítettünk az önkormányzati lakásrendeletek megalkotásához. Célunk, hogy javaslatainkat minél több önkormányzat építse be a saját közpolitikai eszköztárába és alkalmazza a helyi viszonyoknak megfelelően. Ehhez az Utcajogász Egyesület szakmai segítséget ad konzultációk és workshopok formájában.

- § Több lakót is képviselünk a bíróság előtt a budapesti Kincsem Park mellett található kőbányai lakóházból. A házat 2020 végén, lakottan árverezték el és az új tulajdonos egyik napról a másikra jelentős mértékben megemelte a bérleti díjat. Az eset nem egyedi, az Utcajogász jogsegély-szolgálat számos esetben találkozott már olyan ügyféllel, akinek jogi problémája abból ered, hogy az egykori állami vállalati lakás bérlőire nem alakítottak ki speciális szabályozást a rendszerváltást követően. Új projektet is indítottunk annak érdekében, hogy a témát mélyebb összefüggéseiben tudjuk vizsgálni.
- § Az országgyűlési választások előtt összeállítottunk egy szakmai anyagot arról, hogy melyek azok a rendelkezések a szociális jogok és a lakhatás területén, amelyeket elengedhetetlen, hogy a 2022. áprilisában megválasztott új országgyűlés első intézkedései között változtasson meg.

MIVEL FOGLALKOZIK AZ UTCAJOGÁSZ?

- § Az országgyűlési választások előtt összeállítottunk egy szakmai anyagot arról, hogy melyek azok a rendelkezések a szociális jogok és a lakhatás területén, amelyeket elengedhetetlen, hogy a 2022. áprilisában megválasztott új országgyűlés első intézkedései között változtasson meg.
- § Májusban maratoni hosszúságú ügyfélfogadást tartottunk a kilakoltatási moratórium végéhez közeledve, azaz meghosszabbított időtartamban nyújtottunk jogi segítséget ügyfeleinknek. A maratoni jogsegélynyújtásban az Utcajogász 16 önkéntes jogásza vett részt.
- § Véleményeztük a szociális törvény tervezett módosítását, a Fővárosi Önkormányzat hajléktalanügyi stratégiáját, valamint a VIII. kerületi lakásrendeletet.
- § Folyamatosan figyelemmel kísérjük és javaslatokat fogalmazunk meg a szociális ellátásokkal kapcsolatban. Mivel a szociális ellátások alapjául szolgáló öregségi nyugdíjminimum összege 2008 óta változatlan, az Alkotmánybírósághoz fordultunk.

VALÓS JOGEGYENLŐSÉG

Célunk a valós jogegyenlőség elérése, fellépünk a hajléktalanságban és szegénységben élő emberek hátrányos megkülönböztetésével és a hajléktalanság kriminalizációjával szemben, küzdünk a végrehajtási szabályok igazságosabbá tételéért és jogszerű alkalmazásáért.

- § Bevezetése óta tiltakozunk a közterület életvitelszerű használatát börtönnel büntető jogszabályok ellen. A jogszabály hatályba lépését követő hónapokban éjjel-nappal hívható ügyvédi ügyeletet szervezetünk és szakmai segédanyagot küldtünk minden, Magyarországon kirendelést vállaló ügyvédnek. Emellett sikeresen védtünk a bíróságon több érintette és beadványban kértük az Alapvető Jogok Biztosát, hogy kérje a szabályozás Alaptörvény-ellenességének megállapítását, valamint elértük, hogy a bíróság is az Alkotmánybírósághoz forduljon.
- § Projektet indítottunk az igazságosabb végrehajtási eljárásokért, amelyben célunk a rossz anyagi helyzetben élőket hátrányosan érintő végrehajtási szabályok és gyakorlatok megváltoztatása. Beadvánnyal fordultunk az alapvető jogok biztosához a végrehajtási törvény Alaptörvény-ellenes és az adósra súlyosan hátrányos rendelkezéseinek vizsgálata érdekében és több, az Alkotmánybíróság előtt lévő végrehajtási ügyben írtunk amicus beadványt.

MIVEL FOGLALKOZIK AZ UTCAJOGÁSZ?

- § Fellépünk a szegény, különösen a hajléktalan embereket érő intézményi erőszakkal szemben. Képviseljük a Kaposvári Törvényszék előtt azokat a hajléktalan embereket, akiket tavaly mohácsi rendőrök rúgtak fejbe és fújtak le gázsprayvel több alkalommal.
- § Véleményeztük a végrehajtási törvény tervezett módosítását. Korábban véleményeztük a Polgári Perrendtartás módosítását is és levelet írtunk az Országos Bírósági Hivatalnak a jogi képviselő nélkül eljáró felek megfelelő tájékoztatására felszólítva.

- § Alkotmánybírósághoz fordultunk annak a halláskárosodott férfinak az ügyében, akit a VI. kerületi Rendőrkapitányság az Eucharisztikus Világkongresszus idején koldulás miatt 50.000 forintba bírságolt. Célunk, hogy az Alkotmánybíróság kimondja, a másokat nem zavaró koldulás büntetése alkotmányellenes.
- § Az anyanyelvhasználathoz való jog sérelme miatt fordultunk Alkotmánybírósághoz annak a hazájukban kereszténységük miatt üldözött menekült házaspárnak az ügyében, akiket a kijárási korlátozás megsértése miatt bírságoltak meg.
- § A Város Mindenkié aktivistáinak jogi védelmet biztosítunk, akik ellen büntetőeljárás indult, mert aszfaltfestéssel próbálták felhívni a figyelmet arra, hogy miközben a közterületi vizelés büntetendő, nagyon kevés ingyenes köz-WC található Budapesten.

MIVEL FOGLALKOZIK AZ UTCAJOGÁSZ?

A HAJLÉKTALAN ÉS SZEGÉNY EMBEREK ÉRTIK ÉS ÉRVÉNYESÍTIK JOGAIKAT

Célunk a hajléktalanságban és szegénységben élő emberek és az őket segítő jogi tájékozottságának, jogtudatosságának és érdekérvényesítő képességének növelése. Ennek érdekében közérthető jogi kisokosokat készítünk és terjesztünk, valamint képzéseket, képesség-fejlesztő alkalmakat tartunk.

- § A Szakszervezetek Együttműködési Fórumával közösen több alkalomból álló online képzés-sorozatot szerveztünk mindennapi jogi témákban szakszervezeti tagoknak. Az oktatási projekt eredményeként több mint száz ember tanulhatott lakásbérlelésről, munkajogról, adósságkezelésről, szociális jogokról.
- § Felnőtteknek és gyermekeknek szóló workshopokkal, illetve előadásokkal vettünk részt egy zuglói családoknak szervezett ismeretterjesztő programban. A családok a jövő év közepén költözhetnek be az önkormányzat által a Több mint lakóház projekt keretében felújított Mexikói úti társasház szociális bérlakásaiba.
- § Hónapról hónapra összegyűjtjük és nyilvánosan közzétesszük honlapunkon az önkormányzati lakáspályázatokat.

- § A kilakoltatási moratórium lejártakor - készülve a várhatóan megnövekedő ügyteherre - készítettünk egy útmutatót arról, hogyan kell végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet írni. Lakás bérbeadással és lakásbérleléssel kapcsolatos kisokosokat is írtunk, illetve a kilakoltatási moratóriummal kapcsolatban felmerülő gyakori kérdésekből is közzé tettünk egy összeállítást.

- § A Fővárosi Törvényszék és az Utcajogász alkotmánybíróági indítványának hatására a végrehajtási törvényt módosító javaslatot nyújtott be a Kormány, amely jelentős javulást eredményezhet az adós jogorvoslati lehetőségeit illetően.
- § Az Utcajogász bejelentésére az NMHH Médiatanácsa megbírságolta a Metropolt és kimondta, hogy a tavaly augusztusban megjelent cikk megsértette a kirekesztés tilalmára vonatkozó törvényt, amikor hajléktalan embereket erőszakos koldusbandaként ábrázolt.

- § Pert nyertünk Budapest Főváros Kormányhivatala ellen egy édesanya ügyében, akinek korábban elutasították csecsemőgondozási díj iránti kérelmét. A Fővárosi Törvényszék kimondta, hogy a törvény által alkalmazott megkülönböztetésnek nincs alkotmányosan elfogadható indoka.
- § Megkeresésünk hatására a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar javította a honlapján található téves tájékoztatást.
- § Sikerült megakadályoznunk, hogy egy kórházi dolgozót utcára tegyen az erzsébetvárosi önkormányzat és lakáspert nyertünk egy mentális betegségben szenvedő ügyfelünk esetében.
- § A Fővárosi Önkormányzat az Utcajogász szinte összes javaslatát figyelembe vette a lakásrendeletének módosításakor. Többek között eljárási garanciákat vezettek be a bérlők védelmében, kikerült a rendeletből egy tervezett diszkriminatív szabály, és a családon belüli erőszak áldozatainak élethelyzetét is külön figyelembe vehetik a méltányossági alapon kötött bérleti szerződések esetében.
- § Elértük, hogy az Alkotmánybíróság 2020-ban kimondja, gyermekek nem büntethetők prostitúció miatt és a szabálysértési törvény módosítására kötelezze a kormányt.

SIKEREINK

- § Egy ügyfelünk esetében a Kúria kimondta, hogy a rendőrség nem alkalmazhat bilincset, ha az eljárás alá vont személy együttműködik a rendőri intézkedés során.
- § Három év pereskedés után pert nyertünk a Kúrián a Fővárosi Kormányhivatal ellen, amiben a bíróság kötelezte a kormányhivatalt sérelemdíj megfizetésére, amiért jogtalanul zárta ki ügyfelünket az aktív korúak ellátásából, illetve arra is, hogy levélben kérjen bocsánatot, amiért megsértette ügyfelünk személyiségi jogait. A teljesítési határidő letelével végrehajtási eljárást indítottunk a kormányhivatal ellen.
- § Bírósági úton segítettünk több ügyfelünknek a kormányhivatal által jogosulatlanul megvont szociális ellátással kapcsolatban. Egy esetben elértük, hogy a bíróság új eljárás lefolytatására kötelezze a hatóságot, egy másikban, hogy kimondja a kormányhivatal törvénysértő módon utasította el ügyfelünk méltányossági kérelmét. Még több folyamatban lévő ügyben küzdünk ezért. Több esetben kilakoltatásokat előztünk meg a végrehajtási eljárásokban nyújtott jogi segítséggel. Elértük, hogy a rendőrség visszavonja a hajléktalan emberre kiszabott 25 ezer forintos szabálysértési bírságot a kijárási tilalom megsértéséért, elismerve, hogy a férfinak nem volt hova mennie.

- § A Város Mindenkié csoportot mi képviseltük azokban az ügyekben, amelyekben a bíróság kötelezte az Országos Rendőr-főkapitányságot fagyhalál adatok, illetve két esetben az V. kerületi önkormányzatot lakhatási adatok kiadására.

MIÉRT VAN SZÜKSÉG AZ UTCAJOGÁSZ MUNKÁJÁRA?

- § Azért, hogy a szegénységben élő, különösen a hajléktalan és rossz lakáskörülmények között élő emberek ingyenes, könnyen elérhető, hatékony és speciális szaktudást követelő jogi segítséghez juthassanak.

- § Azért, hogy kikényszerítsük az önkormányzatoktól és az államtól az emberhez méltó bánásmódot, a megfelelő lakhatás és szociális ellátás biztosítását.
- § Azért, hogy ne a hajléktalan embereket büntesse az állam, hanem a hajléktalanságot szüntesse meg.
- § A lakhatással összefüggő eladósodottság és lakhatási bizonytalanság enyhítéséért.

- § A kilakoltatások megelőzése és bizonyos esetekben, megakadályozása érdekében.
- § A lakhatással, szociális ellátással, önkormányzati működéssel kapcsolatban minél nagyobb számban tájékozottak és jogtudatosak legyenek az emberek.

- § A lakhatási szegénységben érintett emberek is aktívan kivehessék részüket a lakhatási és szociális igazságosságért folytatott küzdelmünkben, mint az Utcajogász "nem jogász" önkéntesei, akik nélkül a "Blahás" jogsegély nem jöhetne létre.

UTCAJOGÁSZ

MILYEN FORRÁSOKBÓL ÉS TÁMOGATÁSOKBÓL MŰKÖDÜNK?

§ Nyílt Társadalom Intézet Alapítványa

- TranspaRent projekt
- "A következő lépés az Utcajogász számára" című projekt

§ Holland Királyság Nagykövetségének Emberi Jogi Alapja 2020

§ Alapítvány a Társadalmi Felelősségvállalásért

§ Magánadományozók

§ Adó 1 %-a alapján tett felajánlások

§ Korábbi támogatóink: Lush Charity Pot

KAPCSOLAT

Weboldal: <https://www.utcajogasz.hu>
Email: utcajogasz@gmail.com
Telefon: +36 20 282 3616

TÁMOGATÁS

Adószámunk: 18747715-1-42

Banki átutalás:

Számlatulajdonos: Utcajogász Egyesület
Számlaszám: 16200223-10050659
Számlavezető bank: MagNet Bank Zrt.
IBAN: HU11 1620 0223 1005 0659 0000 0000
SWIFT/BIC: HBWEHUHB